

Sygn. akt V KZ 65/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 15 lutego 2017 r.,

w sprawie **B.C.**

zażalenia skazanego na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w J., z dnia 28 listopada 2016 r., sygn. akt VI Ka .../16,

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem Sądu Okręgowego w J. z dnia 7 października 2016 r., sygn. akt VI Ka .../16,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w J. do dalszego postępowania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem upoważniony sędzia Sądu Okręgowego w J. odmówił na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. przyjęcia wniosku skazanego B.C. o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 7 października 2016 r., w sprawie VI Ka .../16. Na uzasadnienie podniesiono, iż wniosek został złożony po upływie ustawowego terminu. Sędzia podkreślił, iż skazany co prawda nie był obecny na rozprawie odwoławczej i nie miał obrońcy, lecz prawidłowo pouczonej o treści art. 451 k.p.k. nie wnosił o doprowadzenie go na rozprawę odwoławczą. W realiach procesowych niniejszej sprawy siedmiodniowy termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku biegł - zgodnie z treścią art. 422 § 1 i § 2a

k.p.k. od daty ogłoszenia wyroku, co miało miejsce w dniu 7 października 2016 r., o czym skazany również został pouczone (k. 89 - 90). W sprawie postępowanie zostało wszczęte z urzędu w dniu 23 listopada 2015 r., a wyrok Sądu I instancji zapadł w dniu 18 kwietnia 2016 r., w związku z czym należało stosować przepisy Kodeksu postępowania karnego obowiązujące od dnia 15 kwietnia 2016 r. Podkreślono również, że przepis art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 437), nie odnosi się do wyroku łącznego, lecz dotyczy spraw, w których skierowano akt oskarżenia, wniosek o wydanie wyroku skazującego, czy wniosek o warunkowe umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W przedmiotowej sprawie wyrok Sądu Okręgowego w J. w sprawie VI Ka .../16, wydany został w dniu 7 października 2016 r. Trafnie podniesiono w zaskarżonym zarządzeniu, że skazany B. C. złożył formalny wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia tego wyroku w dniu 3 listopada 2016 r. i ponowił go w dniu 9 listopada 2016 r. (k. 105 - 106, 108 - 109). Prawidłowo określono również, że postępowanie o wydanie wyroku łącznego w niniejszej sprawie zostało zainicjowane z urzędu przed Sądem Rejonowym w dniu 23 listopada 2015 r. Przepis art. 25 ust. 1 w/w ustawy stanowi, że – „Jeżeli na podstawie dotychczasowych przepisów po dniu 30 czerwca 2015 r. skierowano akt oskarżenia, wniosek o wydanie wyroku skazującego, wniosek o warunkowe umorzenie postępowania lub wniosek o umorzenie postępowania przygotowawczego i orzeczenie środka zabezpieczającego, postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych do prawomocnego zakończenia postępowania”. Należy też przyznać rację stanowisku wyrażonemu w uzasadnieniu zarządzenia, iż przepis ten nie odnosi się do spraw dotyczących wyroku łącznego.

Niemniej jednak uwadze Sądu Okręgowego umknęła treść art. 25 ust. 3 tejże ustawy, a mianowicie – „Postępowania wymienione w działach XI i XII ustawy zmienianej w art. 1, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, toczą się do ich zakończenia według przepisów dotychczasowych”.

Rzecz w tym, że przepisy dotyczące kary łącznej i wyroku łącznego znajdują się w rozdziale 60 działu XII Kodeksu postępowania karnego. A zatem treść art. 25

ust. 3 w/w ustawy ma wprost zastosowanie do niniejszej sprawy dotyczącej wyroku łącznego. Przez pojęcie postępowań „wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”, należy rozumieć m.in. postępowania wszczęte po dniu 30 czerwca 2015 r. i niezakończone do dnia 15 kwietnia 2016 r., tzn. prowadzone na podstawie przepisów wprowadzonych nowelizacją z roku 2013. Natomiast wyznaczenie momentu „wszczęcia postępowania” w realiach procesowych przedmiotowej sprawy warunkuje w przypadku działania przez sąd z urzędu - zarządzenie przewodniczącego wydziału (prezesa sądu, upoważnionego sędziego) o wpisaniu sprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego do repertorium „K”, czy też – jak w niniejszym przypadku – wydanie postanowienia (bądź zarządzenia) o wszczęciu postępowania w przedmiocie wyroku łącznego. Użyty w art. 25 ust. 3 ustawy zwrot „do ich zakończenia”, w zakresie dotyczącym postępowań wymienionych w dziale XII oznacza ich prawomocne zakończenie (por. Kodeks postępowania karnego. Komentarz do zmian 2016, pod red. D. Świeckiego, Warszawa 2016, s. 710, 712, 714 – 715).

W niniejszej sprawie wszczęcie postępowania nastąpiło w dniu 23 listopada 2015 r. (k. 7 – 8), a wyrok Sądu I instancji zapadł w dniu 18 kwietnia 2016 r. Postępowanie w sprawie zostało zakończone prawomocnie w dniu 7 października 2016 r., kiedy to Sąd Okręgowy w J. utrzymał w mocy zaskarżony apelacją skazanego wyrok Sądu Rejonowego. W tej sytuacji, zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy nowelizującej, do sytuacji prawnej skazanego B.C. winny znaleźć zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu postępowania karnego w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247). Zgodnie z art. 100 § 3 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym na dzień 1 lipca 2015 r., wyrok należy z urzędu doręczyć stronom, a w wypadku wyroku warunkowo umarzającego postępowanie wydanego na posiedzeniu także pokrzywdzonemu, chyba że byli obecni przy jego ogłoszeniu. Natomiast, jak stanowi przepis art. 524 § 1 k.p.k., termin do wniesienia kasacji dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie, który wydał orzeczenie, w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia orzeczenia, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie orzeczenia, od daty

jego doręczenia. Również przepis art. 422 § 1 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym na dzień 1 lipca 2015 r.) stanowił, że w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia, a gdy ustawa przewiduje doręczenie wyroku, od daty jego doręczenia, strona, a w wypadku wyroku warunkowo umarzającego postępowanie, wydane na posiedzeniu, także pokrzywdzony, mogą złożyć wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Sporządzenie uzasadnienia z urzędu nie zwalnia strony oraz pokrzywdzonego od złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia.

Podsumowując te rozważania należy stwierdzić, że skoro art. 100 § 3 k.p.k. w brzmieniu na dzień 1 lipca 2015 r., przewidywał obowiązek doręczenia stronie odpisu wyroku, Sąd Okręgowy w J. winien z urzędu doręczyć skazanemu C. odpis wyroku z dnia 7 października 2016 r. Dopiero wówczas rozpocząłby bieg termin zawity 7 dni do wystąpienia z wnioskiem o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu, a w dalszej konsekwencji, termin do wniesienia kasacji.

Mając na uwadze te wszystkie okoliczności, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w J. do dalszego postępowania. W tym kontekście Sąd rozstrzygnie także, jakie ewentualnie skutki prawne spowodowały wnioski skazanego złożone kolejno w dniach 3 i 9 listopada 2016 r. o sporządzenia i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego.